

VARNOSTNI LIST

Intergard 475HS Part B

ODDELEK 1: Identifikacija snovi/zmesi in družbe/podjetja

1.1 Identifikator izdelka

Ime proizvoda : Intergard 475HS Part B
Šifra proizvoda : EVA056

1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe

Navedene uporabe	
Profesionalna uporaba premazov in črnih	
Odsvetujejo se načini uporabe	Razlog
Vse Drugo Uporabe	

1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

International Paint Ltd.
Stoneygate Lane
Felling
Gateshead
Tyne and Wear
NE10 0JY UK
Tel: +44 (0)191 469 6111 Fax: +44 (0)191 438 3711
e-mail naslov osebe : sdsfellinguk@akzonobel.com
odgovorne za pripravo VL

Nacionalni kontakt

1.4 Telefonska številka za nujne primere

Nacionalno posvetovalno telo/Center za zastupitve (Samo za uporabo s strani registriranih zdravnikov)

Številka telefona : +386 41 650 500

Dobavitelj

Številka telefona : +44 (0)191 469 6111 (24H)

ODDELEK 2: Določitev nevarnosti

2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi

Opredelitev izdelka : Mešanica

Razvrstitev skladno z Uredbo (ES) št. 1272/2008 [CLP/GHS]

Flam. Liq. 3, H226
Skin Irrit. 2, H315
Eye Dam. 1, H318
Skin Sens. 1, H317

Izdelek je razvrščen kot nevaren po uredbi (ES) 1272/2008 s popravki.

Glej Oddelek 16 za celotno besedilo zgoraj navedenih stavkov H.

Glej točko 11 za podrobnejše podatke o učinkih na zdravje in simptomih.

2.2 Elementi etikete

ODDELEK 2: Določitev nevarnosti

Piktogrami za nevarnosti :

Opozorilna beseda : Nevarno

Stavki o nevarnosti : Vnetljiva tekočina in hlapi.
Povzroča hude poškodbe oči.
Povzroča draženje kože.
Lahko povzroči alergijski odziv kože.

Previdnostni stavki

Preprečevanje : Nositi zaščitne rokavice. Nositi zaščito za oči ali zaščito za obraz. Hraniti ločeno od vročine, vročih površin, isker, odprtega ognja in drugih virov vžiga. Kajenje prepovedano.

Odziv : PRI STIKU S KOŽO (ali lasmi): Takoj sleči vsa kontaminirana oblačila. Kožo sprati z vodo ali prho. PRI STIKU S KOŽO: Sleči kontaminirana oblačila in jih oprati pred ponovno uporabo. PRI STIKU Z OČMI: Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika.

Shranjevanje : Hraniti na hladnem.

Odstranjevanje : Odstraniti vsebino in posodo v skladu z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi predpisi.

Nevarne sestavine : butan-1-ol
2,4,6-tris(dimetilaminometil)fenol
etilendiamin

Dodatni elementi etikete :

Če je prezračevanje nezadostno, nositi ustrezno opremo za dihanje.

Priloga XVII - Omejitve proizvodnje, dajanja v promet in uporabe nekaterih nevarnih snovi, pripravkov in izdelkov : Ni primerno.

2.3 Druge nevarnosti

Ostale nevarnosti, ki nimajo za posledico razvrstitve : Ni znano.

ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavinah

3.2 Zmesi : Mešanica

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Identifikatorji	% teže	Razvrstitev Uredba (ES) št. 1272/2008 [CLP]	Opomba (e)	Tip
ksilen	REACH #: 01-2119488216-32 EC: 215-535-7 CAS: 1330-20-7 Indeks: 601-022-00-9	≤10	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 Asp. Tox. 1, H304	C	[1] [2]
butan-1-ol	REACH #: 01-2119484630-38 EC: 200-751-6	≤3	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H302 Skin Irrit. 2, H315	6	[1] [2]

Datum izdaje/Datum revidirane izdaje : 02/06/2017

Verzija : 3

2/16

AkzoNobel

ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavinah

	CAS: 71-36-3 Indeks: 603-004-00-6		Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336		
2,4,6-tris (dimetilaminometil) fenol	REACH #: 01-2119560597-27 EC: 202-013-9 CAS: 90-72-2	≤3	Acute Tox. 4, H312 Skin Corr. 1C, H314 Skin Sens. 1, H317	-	[1]
etilbenzen	REACH #: 01-2119489370-35 EC: 202-849-4 CAS: 100-41-4	≤2.5	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 (slušni organi) Asp. Tox. 1, H304	-	[1] [2]
etilendiamin	EC: 203-468-6 CAS: 107-15-3	<1	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 3, H311 Acute Tox. 4, H332 Skin Corr. 1B, H314 Resp. Sens. 1, H334 Skin Sens. 1, H317 Glej Oddelek 16 za celotno besedilo zgoraj navedenih stavkov H.	-	[1] [2]

Proizvod ne vsebuje dodatnih sestavin, ki bi bile, glede na trenutno znane podatke, ki so na voljo dobavitelju in v primernih koncentracijah, razvrščene kot zdravju ali okolju nevarne, PBT ali vPvB ali imajo določene zavezujoče mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost in ki bi jih bilo potrebno navajati v tem oddelku.

Tip

[1] Snov razvrščena kot nevarna za zdravje ali okolje

[2] Snov za katero obstajajo mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost

[3] Ta snov izpolnjuje merila za PBT v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, priloga XIII

[4] Snov izpolnjuje merila za vPvB v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, priloga XIII

[5] Snov, ki vzbuja enakovredno zaskrbljenost

Mejne vrednosti izpostavitve, če so na voljo, so navedene v točki 8.

Opomba
(e)

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč

4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč

- Splošno** : Če ste v dvomih ali če simptomi ne prenehajo, poiskati zdravniško pomoč. Nikoli ničesar dajati v usta nezavestni osebi. Če je ponesrečenec nezavest, ga namestiti v bočni položaj in poiskati zdravniško pomoč.
- Stik z očmi** : Odstraniti kontaktne leče. Takoj izpirati odprte oči pod tekočo vodo najmanj 15 minut. Takoj poiskati zdravniško pomoč.
- Vdihavanje** : Ponesrečenca umakniti na svež zrak. Ponesrečenec naj bo na toplem in naj počiva. Če ponesrečenec ne diha, če diha neredno, ali če je prišlo do ustavitve dihanja, naj mu usposobljena oseba daje umetno dihanje ali kisik.
- Stik s kožo** : Odstraniti onesnažena oblačila in obutev. Kožo temeljito umiti z milom in vodo ali uporabiti odobreno čistilo za kožo. NE uporabiti topil ali razredčil.
- Zaužitje** : V primeru zaužitja takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo. Ponesrečenec naj bo na toplem in naj počiva. NE izzvati bruhanja.
- Zaščita osebja za prvo pomoč** : Do ukrepanja ne bo prišlo, če je tvegano ali brez predhodnega ustreznega šolanja. Če se sumi, da so hlapi še vedno prisotni, mora reševalec nositi primerno masko ali samostojni dihalni aparat. Dajanje umetnega dihanja ponesrečenemu je lahko nevarno. Pred preoblačenjem temeljito oprati onesnažena oblačila z vodo ali nositi zaščitne rokavice.

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč

4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapoznili

Potencialno akutni vplivi na zdravje

- Stik z očmi** : Povzročča hude poškodbe oči.
- Vdihavanje** : Lahko sprošča pline, hlape ali prah, ki je zelo dražilen ali jedek za dihalni sistem. Izpostavljenost produktom razkroja lahko ogrozi zdravje. Resne posledice so lahko zakasnjene.
- Stik s kožo** : Povzročča draženje kože. Lahko povzroči alergijski odziv kože.
- Zaužitje** : Draži usta, žrelo in želodec.

Znaki/simptomi prekomerne izpostavljenosti

- Stik z očmi** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečina
solzenje
pordelost
- Vdihavanje** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
glavobol
zaspanost/utrujenost
omotica/vrtoglavica
šibkost mišic
nezavest
- Stik s kožo** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečina ali draženje
pordelost
lahko se pojavijo mehurji ali mozoljavost
- Zaužitje** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečine v želodcu

4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

- Opombe za zdravnika** : Pri vdihavanju produktov razkroja v požaru so lahko simptomi zakasnjeni. Izpostavljena oseba lahko potrebuje 48-urno zdravniško opazovanje.
- Specifične obdelave** : Ni specifičnega zdravljenja.

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

5.1 Sredstva za gašenje

- Ustrezna sredstva za gašenje** : Uporabiti kemijski gasilni prah, CO₂, vodno prho ali peno.
- Neustrezna sredstva za gašenje** : Ne uporabiti vodnega curka.

5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo

- Nevarnosti snovi ali zmesi** : Vnetljiva tekočina in hlapi. Pri požaru ali segrevanju se tlak poveča in posoda lahko poči z nevarnostjo kasnejše eksplozije. Iztekanje v kanalizacijo lahko povzroči požar ali eksplozijo.
- Nevarni produkti toplotnega razkroja** : Razkrojni produkti lahko vsebujejo naslednje snovi:
ogljikov dioksid
ogljikov monoksid
dušikovi oksidi
kovinski oksid/oksidi

5.3 Nasvet za gasilce

- Posebno zaščitno delovanje za gasilce** : V primeru požara, evakuirati območje. Do ukrepanja ne bo prišlo, če je tvegano ali brez predhodnega ustreznega šolanja. Odstraniti posode iz območja gorenja, če je to možno storiti brez tveganja. Uporabite vodno prho, da ohranite posode, ki so izpostavljene ognju, hladne.

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

- Navedba posebne varovalne opreme za gasilce z navedbo standarda, če ta obstaja** : Gasilci morajo nositi primerno zaščitno opremo in samostojni dihalni aparat (SCBA) z masko, ki pokriva celoten obraz in ima pozitiven tlak. Oblačila za gasilce (vključno s čeladami, zaščitnimi škornji in rokavicami) skladna z evropskim standardom EN 469 bodo zagotovila osnovno raven zaščite pri kemijskih nezgodah.

ODDELEK 6: Ukrepi ob nenamernih izpustih

6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

- Za neizučeno osebje** : Do ukrepanja ne bo prišlo, če je tvegano ali brez predhodnega ustreznega šolanja. Evakuirati okolico. Preprečiti dostop odvečnim in nezaščitenim osebam. Ne dotikajte se in ne hodite po razlitem proizvodu. Izključiti vse vire vžiga. V območju nevarnosti je prepovedano svetiti z odprtim ognjem, zažigati in kaditi. Preprečiti vdihovanje hlapov ali meglic. Zagotoviti zadostno prezračevanje. Če je prezračevanje nezadostno, nositi ustrezno opremo za dihanje. Nositi ustrezno osebno zaščitno opremo.
- Za reševalce** : Če so pri rokovanju z razlitjem zahtevana specialna oblačila, upoštevati podatke o primernih in neprimernih materialih v Oddelku 8. Glej tudi informacije pod "Za neizučeno osebje".

- 6.2 Okoljevarstveni ukrepi** : Preprečiti, da bi se razlit oz. razsut tovor razširil; preprečiti stik s tlemi, vodotoki, cestno kanalizacijo in odplakami. Če je prišlo do onesnaženja okolja (kanalizacije, vodotokov, tal ali zraka), obvestiti pristojne službe.

6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje

- Manjše razlitje** : Zaustaviti razlitje, če to ne predstavlja tveganja. Odmakniti posode z mesta razlitja. Uporabljati orodje, ki ne povzroča isker in opremo, ki ne povzroča gorenja. Če je topno v vodi, razredčiti z vodo in pobrisati. Po drugi strani, oziroma če ni topno v vodi, vsrkati z inertno suho snovjo in odstraniti v ustrezno posodo za odstranjevanje odpadkov. Odstrani pooblaščen podjetje za odstranjevanje odpadkov.
- Obsežno razlitje** : Zaustaviti razlitje, če to ne predstavlja tveganja. Odmakniti posode z mesta razlitja. Uporabljati orodje, ki ne povzroča isker in opremo, ki ne povzroča gorenja. Bližnji izpust v obratni smeri vetra. Preprečiti iztekanje v kanalizacijo, vodotoke, kleti ali zaprte prostore. Sperite razlitja v obrat za obdelavo odpadnih vod ali ravnajte kot sledi. Zadržati in zbrati razlit material z nevnetljivimi absorbcijskimi materiali, npr. peskom, prstjo, vermikulitom, diatomejsko zemljo, in namestiti v posodo za odstranjevanje v skladu s predpisi. Odstrani pooblaščen podjetje za odstranjevanje odpadkov. Onesnažen vpojen material predstavlja enako nevarnost kot razliti proizvod.

- 6.4 Sklicevanje na druge oddelke** : Glej Oddelek 1 za podatke o kontaktu za nujne primere.
Glej Oddelek 8 za podatke o ustrezni zaščitni opremi.
Glej Oddelek 13 za podatke o dodatni obdelavi odpadkov.

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

Informacije v tem oddelku vsebujejo splošne nasvete in napotke. Glede specifične uporabe je za podatke, ki so na voljo v scenariju(ih) izpostavljenosti, potrebno pregledati seznam opredeljenih uporab v Oddelku 1.

7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje

- Zaščitni ukrepi** : Uporabiti primerna osebna zaščitna sredstva (glej točko 8) Na katerem koli delovnem mestu v delovnem procesu, kjer se ta proizvod uporablja, ne zaposlovati oseb z anamnezo preobčutljivosti kože ali astme, alergij, kroničnih ali ponavljajočih se obolenj dihal. Na katerem koli delovnem mestu v delovnem procesu, kjer se ta proizvod uporablja, ne zaposlovati oseb z anamnezo preobčutljivosti kože. Preprečiti stik z očmi, kožo ali oblačili. Preprečiti vdihovanje hlapov ali meglic. Ne zaužiti. Uporabljati le ob primernem prezračevanju. Če je prezračevanje nezadostno, nositi ustrezno opremo za dihanje. Ne vstopajte v skladiščne prostore in zaprte prostore, če niso dobro prezračevani. Hraniti v originalni embalaži ali odobrenem nadomestilu iz ustreznega materiala; kadar se ne uporablja, mora biti tesno zaprto. Hraniti in uporabljati ločeno od virov toplote, iskrenja, odprtega plamena ali kakršnega koli drugega vira vžiga. Uporabiti eksplozijsko varne električne naprave (prezračevanje, razsvetljevanje in obdelava materialov).

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

Uporabiti le orodje, ki ne povzroča isker. Preprečiti elektrostatično razelektritev. Prazna embalaža vsebuje ostanke proizvoda, ki so lahko nevarni. Izpraznjene embalaže ponovno ne uporabljati.

Nasvet glede splošne poklicne higiene

: V prostorih, kjer se s proizvodom rokuje, se ga shranjuje ali predeluje, je prepovedano jesti, piti in kaditi. Pred jedjo, pitjem ali kajenjem si je potrebno umiti roke in obraz. Pred vstopom v prostore, kjer se uživa hrana, odstraniti kontaminirana oblačila in zaščitno opremo. Glej Oddelek 8 za dodatne informacije glede higienskih ukrepov.

7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

Skladiščiti skladno z lokalno zakonodajo. Hraniti na ločenem in odobrenem mestu. Skladiščiti v originalni embalaži, zaščiteno pred direktno sončno svetlobo v suhem, hladnem in dobro prezračenem prostoru, ločeno od nezdružljivih snovi (glej Poglavje 10) ter hrane in pijače. Hraniti zaklenjeno. Odstraniti vse vire vžiga. Hlapi so težji od zraka in se lahko širijo po tleh. Hraniti ločeno od oksidirajočih snovi. Embalažo hraniti do uporabe tesno zaprto in zatesnjeno. Odprto embalažo previdno zatesniti in držati v pokončnem položaju, da se prepreči iztekanje. Ne hraniti v neoznačeni embalaži. S primerno posodo preprečiti onesnaženje okolja.

7.3 Posebne končne uporabe

Priporočila : Ni na voljo.

Rešitve, specifične za industrijsko panogo : Ni na voljo.

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

Informacije v tem oddelku vsebujejo splošne nasvete in napotke. Informacije so na voljo na podlagi tipičnih predvidenih uporab izdelka. Dodatni ukrepi so lahko potrebni za ravnanje z velikimi količinami ali za druge uporabe, ki bi lahko bistveno zvišale izpostavljenost delavca ali sproščanje v okolje.

8.1 Parametri nadzora

Maksimalna dopustna koncentracija v delovnem okolju (MDK)

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Mejne vrednosti izpostavljenosti
ksilen	Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Slovenija, 6/2015). Prehaja skozi kožo. MV: 221 mg/m ³ 8 ure. MV: 50 ppm 8 ure. KTV: 442 mg/m ³ , 4 krat na izmeno, 15 minut. KTV: 100 ppm, 4 krat na izmeno, 15 minut.
butan-1-ol	Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Slovenija, 6/2015). MV: 310 mg/m ³ 8 ure. MV: 100 ppm 8 ure. KTV: 310 mg/m ³ , 4 krat na izmeno, 15 minut. KTV: 100 ppm, 4 krat na izmeno, 15 minut.
etilbenzen	Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Slovenija, 6/2015). Prehaja skozi kožo. MV: 442 mg/m ³ 8 ure. MV: 100 ppm 8 ure. KTV: 884 mg/m ³ , 4 krat na izmeno, 15 minut. KTV: 200 ppm, 4 krat na izmeno, 15 minut.
etilendiamin	Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Slovenija, 6/2015). Prehaja skozi kožo. MV: 25 mg/m ³ 8 ure. MV: 10 ppm 8 ure. KTV: 100 mg/m ³ , 4 krat na izmeno, 15 minut. KTV: 40 ppm, 4 krat na izmeno, 15 minut.

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

Priporočen monitoring : Če izdelek vsebuje sestavine za katere veljajo omejitve pri izpostavljenosti, je zato, da se določi učinkovitost prezračevanja ter drugih nadzornih ukrepov in/ali uporaba opreme za zaščito dihal, morda potrebno nadzorovanje ozračja na delovnem mestu ali biološki monitoring. Navedi je potrebno ustrezne standarde za nadzor, na primer: Evropski standard EN 689 (Zrak na delovnem mestu - Navodilo za oceno izpostavljenosti pri vdihavanju kemičnih snovi za primerjavo z mejnimi vrednostmi in načrtovanje meritev) Evropski standard EN 14042 (Zrak na delovnem mestu - Vodilo za uporabo postopkov za oceno izpostavljenosti kemičnim in biološkim agensom) Evropski standard EN 482 (Zrak na delovnem mestu - Splošne zahteve za izvajanje meritev kemičnih agensov) Potreben bo tudi sklic na nacionalne smernice glede metod za določevanje nevarnih snovi.

DNELi/DMELi

Vrednosti DNEL/DMEL ni na razpolago.

PNECi

Vrednosti PNEC ni na razpolago.

8.2 Nadzor izpostavljenosti

Ustrezen tehnično-tehnološki nadzor : Uporabljati le ob primernem prezračevanju. Delovni proces fizično omejiti, lokalno prezračevati ali drugače zagotoviti, da so izpostavitve delavcev nečistotam v zraku pod katerikoli priporočenimi ali predpisanimi mejnimi vrednostmi. Tehnične kontrolne merilne naprave morajo ohranjati koncentracije plina, par ali prahu pod katerokoli spodnjo mejo eksplozivnosti. Uporabite eksplozijsko varno ventilacijsko opremo.

Osebni varnostni ukrepi

Higienski ukrepi : Po ravnanju s snovjo in pred jedjo, kajenjem, uporabo stranišča in ob koncu dneva si temeljito umiti dlani, podlakti in obraz. Primerno tehniko je potrebno uporabiti za odstranitev potencialno onesnaženih oblačil. Kontaminirana delovna oblačila niso dovoljena zunaj delovnega mesta. Oprati onesnažena oblačila pred ponovno uporabo. Zagotoviti primerno bližino priprave za izpiranje oči in prhe za nujne primere.

Zaščito za oči/obraz : Kadar ocena tveganja pokaže, da se je potrebno izogniti brizganju tekočin, meglicam, plinom ali prahu, je potrebno uporabiti zaščitna očala, ki so v skladu z odobrenim standardom. Če lahko pride do stika, je potrebno nositi naslednjo zaščito, v kolikor ocena ne zahteva povečane stopnje zaščite: kemijsko odporna zaščitna očala proti brizganju in/ali ščit za obraz. Če obstaja nevarnost za vdihavanje, se lahko namesto tega zahteva dihalni aparat z zaščito celotnega obraza.

Zaščito kože

Zaščito rok : Uporabljajte kemijsko odporne rokavice, uvrščene pod EN 374 standard: Rokavice, ki ščitijo pred kemikalijami in mikro-organizmi. Priporočljivo: Viton® ali Rokavice iz nitrila. Priporočene rokavice temeljijo na najbolj pogostem topilu v tem produktu. Ob daljšem ali pogostem kontaktu, je priporočena rokavica z zaščitnim razredom 6 (čas prodora je daljši od 480 minut, glede na EN 374). Ob krajšem kontaktu, je priporočena rokavica z zaščitnim razredom 2 ali več (čas prodora je daljši od 30 minut, glede na EN 374). Uporabnik mora zagotoviti, da je končna odločitev glede vrste rokavic, ki se uporabljajo pri delu s proizvodom, najustreznejša in da upošteva posebne pogoje uporabe, ki so navedeni v uporabnikovi oceni tveganja. OPOMBA: Pri izbiri vrste rokavic za določeno delo in trajanje na določenem delovnem mestu je treba upoštevati vse ustrezne faktorje, kot so: Druge kemikalije s katerimi se pride v stik, fizične zahteve (zaščite pred vrezom/preluknjanjem, spretnost, toplotna zaščita), potencialne reakcije telesa ob stiku z rokavico in pa navodila/specifikacije, ki jih priskrbi dobavitelj rokavic. Zaščitne kreme lahko zaščitijo izpostavljene predele kože, vendar se ne smejo uporabiti po izpostavitvi.

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

- Zaščita telesa** : Osebno zaščitno opremo za telo je potrebno izbrati na podlagi vrste dela, ki se izvaja, in tveganj, ki so prisotna. To opremo mora pred ravnanjem s tem proizvodom odobriti strokovnjak. Če obstaja nevarnost vžiga zaradi statične elektrike, je potrebno nositi antistatično zaščitno obleko. Za največjo zaščito pred statičnimi razelektritvami naj oblačila vključujejo anti-statičen kombinezon, škornje in rokavice. Za dodatne informacije glede materialov, namena in testnih metodah glej Evropski standard EN 1149.
- Ostala zaščita za kožo** : Primerno obutev in morebitne dodatne ukrepe za zaščito kože je potrebno izbrati na podlagi dela, ki se ga opravlja in z njim povezanih tveganj, odobriti pa jih mora strokovnjak, preden se začne proizvod uporabljati.
- Zaščito dihal** : Če ocena tveganja to pokaže, je potrebno uporabljati ustrezno nameščen respirator s prečiščevanjem zraka ali respirator z dovodom zraka, ki je skladen z odobrenim standardom. Izbira respiratorja naj temelji na znanih in pričakovanih nivojih izpostavitve, nevarnosti proizvoda in delovnih omejitvah respiratorja.
Recommended : več namenski filter za pline/hlape in delce
- Nadzor izpostavljenosti okolja** : Emisije iz prezračevanja ali delovne procesne opreme je potrebno preveriti, da se zagotovi skladnost z zahtevami zakonodaje o varovanju okolja. V nekaterih primerih bodo za zmanjšanje emisij na sprejemljivo raven potrebni pralniki dima, filtri ali inženirske modifikacije na procesni opremi.

ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti

9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih

Videz

- Fizikalno stanje** : Tekočina.
- Barva** : Bela.
- Vonj** : Po aminih.
- Mejne vrednosti vonja** : Ni na voljo.
- pH** : Ni primerno.
- Tališče/ledišče** : Ni na voljo.
- Začetno vrelišče in območje vrelišča** : Ni na voljo.
- Plamenišče** : Zaprto posodo: 31°C
- Hitrost izparevanja** : Ni na voljo.
- Vnetljivost (trdno, plinasto)** : Ni na voljo.
- Zgornje/spodnje meje vnetljivosti ali eksplozivnosti** : Največji znani razpon: SPODNJA: 0.8% ZGORNJA: 6.7% (ksilen)
- Parni tlak** : Ni na voljo.
- Parna gostota** : Ni na voljo.
- Relativna gostota** : 1.74
- Topnost** : Netopno v naslednjih snoveh: hladna voda.
- Porazdelitveni koeficient: n-oktanol/voda** : Ni na voljo.
- Temperatura samovžiga** : Ni na voljo.
- Temperatura razpadanja** : Ni na voljo.
- Viskoznost** : Kinematično (sobna temperatura): 110 mm²/s
- Eksplozivne lastnosti** : Ni na voljo.
- Oksidativne lastnosti** : Ni na voljo.

9.2 Drugi podatki

Ni dodatnih podatkov.

ODDELEK 10: Obstojnost in reaktivnost

- 10.1 Reaktivnost** : Konkretnih podatkov o preskusih v zvezi z reaktivnostjo tega izdelka ali njegovih sestavin ni na razpolago.
- 10.2 Kemijska stabilnost** : Proizvod je stabilen.
- 10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij** : Pri normalnih pogojih skladiščenja in uporabe do nevarnih reakcij ne bo prihajalo.
- 10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti** : Odstraniti vse možne vire vžiga (iskrenje ali plamen). Posode ne izpostavljati tlaku, toploti ali virom vžiga ter jih ne rezati, variti, spajkati, lotati, vrtati ali drobiti.
- 10.5 Nezdružljivi materiali** : Reaktivno ali nezdružljivo z naslednjimi snovmi:
oksidativne snovi
- 10.6 Nevarni produkti razgradnje** : Pri normalnih pogojih skladiščenja in uporabe ne bi smelo prihajati do nevarnih razkrojnih produktov.

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

11.1 Podatki o toksikoloških učinkih

Akutna strupenost

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Rezultat	Vrste	Odmerek	Izpostavljenost
ksilen butan-1-ol	LD50 Oralno	Podgana	4300 mg/kg	-
	LC50 Vdihavanje Para	Podgana	24 mg/L	4 ure
	LD50 Dermalno	Kunec	3400 mg/kg	-
2,4,6-tris (dimethylaminomethyl) phenol	LD50 Oralno	Podgana	790 mg/kg	-
	LD50 Dermalno	Podgana	1280 mg/kg	-
ethylbenzene	LD50 Oralno	Podgana	2169 mg/kg	-
	LC50 Vdihavanje Plin.	Kunec	4000 ppm	4 ure
	LD50 Dermalno	Kunec	17800 mg/kg	-
ethylenediamine	LD50 Oralno	Podgana	3500 mg/kg	-
	LD50 Oralno	Podgana	1200 mg/kg	-

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Ocene akutne strupenosti

Pot	Vrednost ATE
Oralno	30680.8 mg/kg
Dermalno	9500.9 mg/kg
Vdihavanje (pare)	119.8 mg/L

Dražilnost/Jedkost

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Rezultat	Vrste	Rezultat	Izpostavljenost	Opazovanje
butan-1-ol	Oči - Zelo dražilno	Kunec	-	24 ure 2 milligrams	-
	Oči - Zelo dražilno	Kunec	-	0.005 Milliliters	-
	Koža - Srednje dražilno	Kunec	-	24 ure 20 milligrams	-
2,4,6-tris (dimethylaminomethyl) phenol	Oči - Zelo dražilno	Kunec	-	24 ure 50 Micrograms	-
	Koža - Blago dražilno	Podgana	-	0.025 Milliliters	-
	Koža - Zelo dražilno	Podgana	-	0.25 Milliliters	-

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

ethylbenzene	Koža - Zelo dražilno	Kunec	-	24 ure 2 milligrams	-
	Oči - Zelo dražilno	Kunec	-	500 milligrams	-
ethylenediamine	Koža - Blago dražilno	Kunec	-	24 ure 15 milligrams	-
	Oči - Zelo dražilno	Kunec	-	24 ure 750 Micrograms	-
	Oči - Zelo dražilno	Kunec	-	750 Micrograms	-
	Koža - Srednje dražilno	Kunec	-	450 milligrams	-
	Koža - Zelo dražilno	Kunec	-	24 ure 10 milligrams	-

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Senzibilizacija

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Mutagenost

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Rakotvornost

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Strupenost za razmnoževanje

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Teratogenost

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

STOT – enkratna izpostavljenost

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Kategorija	Način izpostavljenosti	Ciljni organi
ksilen	Kategorija 3	Ni primerno.	Draženje dihalnih poti
butan-1-ol	Kategorija 3	Ni primerno.	Draženje dihalnih poti in Narkotični učinki
ethylbenzene	Kategorija 3	Ni primerno.	Draženje dihalnih poti

STOT – ponavljajoča se izpostavljenost

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Kategorija	Način izpostavljenosti	Ciljni organi
ethylbenzene	Kategorija 2	Ni določeno	slušni organi

Nevarnost pri vdihavanju

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Rezultat
ksilen	NEVARNOST PRI VDIHAVANJU - Kategorija 1
ethylbenzene	NEVARNOST PRI VDIHAVANJU - Kategorija 1

Podatki o možnih načinih izpostavljenosti : Ni na voljo.

Potencialno akutni vplivi na zdravje

Stik z očmi : Povzroča hude poškodbe oči.

Vdihavanje : Lahko sprošča pline, hlape ali prah, ki je zelo dražilen ali jedek za dihalni sistem. Izpostavljenost produktom razkroja lahko ogrozi zdravje. Resne posledice so lahko zakasnjene.

Stik s kožo : Povzroča draženje kože. Lahko povzroči alergijski odziv kože.

Zaužitje : Draži usta, žrelo in želodec.

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

Simptomi, povezani s fizikalnimi, kemijskimi in toksikološkimi lastnostmi

Stik z očmi	: Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje: bolečina solzenje pordelost
Vdihavanje	: Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje: glavobol zaspanost/utrujenost omotica/vrtoglavica šibkost mišic nezavest
Stik s kožo	: Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje: bolečina ali draženje pordelost lahko se pojavijo mehurji ali mozoljavost
Zaužitje	: Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje: bolečine v želodcu

Zapoznili in takojšnji učinki ter kronični učinki po kratkodobni in dolgodobni izpostavljenosti

Kratkotrajna izpostavljenost

Možni takojšnji učinki : Ni na voljo.

Možni zapoznili učinki : Ni na voljo.

Dolgotrajna izpostavljenost

Možni takojšnji učinki : Ni na voljo.

Možni zapoznili učinki : Ni na voljo.

Potencialno kronični vplivi na zdravje

Ni na voljo.

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Splošno : Če je v preteklosti oseba že postala preobčutljiva, lahko ob ponovnem stiku s to snovjo doživi hudo alergično reakcijo, čeprav je izpostavljena zelo nizkim koncentracijam.

Rakotvornost : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

Mutagenost : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

Teratogenost : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

Učinek na razvoj : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

Učinki na plodnost : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

Drugi podatki : Ni na voljo.

ODDELEK 12: Ekološki podatki

12.1 Strupenost

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Rezultat	Vrste	Izpostavljenost
ksilen	Akutni LC50 8500 µg/l Morska voda	Raki - Palaemonetes pugio	48 ure
butan-1-ol	Akutni LC50 13400 µg/l Sveža voda	Ribe - Pimephales promelas	96 ure
	Akutni EC50 1983 k 2072 mg/L Sveža voda	Daphnia - Daphnia magna	48 ure
2,4,6-tris (dimethylaminomethyl) phenol	Akutni LC50 1910 mg/L Sveža voda	Ribe - Pimephales promelas - Mladič (živalski, človeški)	96 ure
	Akutni LC50 175 mg/L	Ribe - Cyprinus carpio	96 ure

Datum izdaje/Datum revidirane izdaje : 02/06/2017

Verzija : 3

11/16

AkzoNobel

ODDELEK 12: Ekološki podatki

ethylbenzene	Akutni EC50 3.6 mg/L Sveža voda	Alge - Pseudokirchneriella subcapitata	96 ure
	Akutni LC50 18.4 k 25.4 mg/L Sveža voda	Daphnia - Daphnia magna - Neonatalen	48 ure
	Akutni LC50 5.1 k 5.7 mg/L Morska voda	Ribe - Menidia menidia	96 ure
ethylenediamine	Akutni EC50 100000 µg/l Sveža voda	Alge - Chlorella pyrenoidosa	96 ure
	Akutni LC50 46000 µg/l Sveža voda	Daphnia - Daphnia magna	48 ure
	Akutni LC50 1544700 µg/l Sveža voda	Ribe - Poecilia reticulata	96 ure
	Kronični NOEC 160 µg/l Sveža voda	Daphnia - Daphnia magna	21 dni

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

12.2 Obstočnost in razgradljivost

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Razpolovna doba v vodnem okolju	Fotoliza	Biorazgradljivost
ethylbenzene	-	-	Zlahka

12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	LogP _{ow}	BCF	Potencialno
ksilen	3.12	8.1 k 25.9	nizko
butan-1-ol	1	-	nizko
2,4,6-tris (dimethylaminomethyl) phenol	0.219	-	nizko
ethylbenzene	3.6	15	nizko
ethylenediamine	-7.02	-	nizko

12.4 Mobilnost v tleh

Porazdelitveni koeficient prst/voda (K_{oc}) : Ni na voljo.

Mobilnost : Ni na voljo.

12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB

PBT : Ni primerno.

vPvB : Ni primerno.

12.6 Drugi škodljivi učinki : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

ODDELEK 13: Odstranjevanje

Informacije v tem oddelku vsebujejo splošne nasvete in napotke. Glede specifične uporabe je za podatke, ki so na voljo v scenariju (ih) izpostavljenosti, potrebno pregledati seznam opredeljenih uporab v Oddelku 1.

13.1 Metode ravnanja z odpadki

Proizvod

Metode odstranjevanja : Kjerkoli je možno, se je potrebno izogniti nastajanju odpadkov, oziroma jih zmanjšati na najmanjšo možno raven. Odstranjevanje tega proizvoda, raztopin in kakršnih koli stranskih proizvodov mora vedno potekati v skladu z zahtevami predpisov o zaščiti okolja in odstranjevanju odpadkov oz. katerih koli drugih predpisov. Preostanke in proizvode, ki se jih ne da reciklirati, odstrani pooblaščen podjetje za odstranjevanje odpadkov. Neobdelani odpadki se ne sme odlagati v odtok, razen če so popolnoma skladni z zahtevami vseh pristojnih uradov.

Nevarni odpadki : Klasifikacija proizvoda lahko doseže kriterije za nevaren odpadek.

Evropski katalog odpadkov (EWC)

ODDELEK 13: Odstranjevanje

Code number	Oznaka odpadka
EWC 08 01 11*	Odpadne barve in laki, ki vsebujejo organska topila ali druge nevarne snovi

Pakiranje

- Metode odstranjevanja** : Odstraniti posode, ki jih kontaminira izdelka v skladu z lokalnimi ali nacionalnimi predpisi. Snov/pripravek in embalažo odstraniti kot nevarni odpadki. Odstrani pooblaščen podjetje za odstranjevanje odpadkov.
- Posebni previdnostni ukrepi** : Vsebina in embalaža morata biti varno odstranjeni. Z izpraznjeno posodo, ki ni bila očiščena ali splaknjena, je potrebno previdno ravnati. Prazne posode ali podloge lahko zadržijo ostanke proizvoda. Hlapi iz odpadnih ostankov proizvoda lahko v posodi ustvarijo ozračje, ki je zelo vnetljivo ali eksplozivno. Ne rezati, variti ali brusiti uporabljenih posod, če se notranjosti ni predhodno temeljito očistilo. Preprečiti, da bi se razlit oz. razsut tovor razširil; preprečiti stik s tlemi, vodotoki, cestno kanalizacijo in odplakami.

ODDELEK 14: Podatki o prevozu

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 Številka ZN	UN1263	UN1263	UN1263
14.2 Pravilno odpremno ime ZN	BARVA	BARVA	BARVA
14.3 Razredi nevarnosti prevoza	3 	3 	3
14.4 Skupina embalaže	III	III	III
14.5 Nevarnosti za okolje	Ne.	Ne.	Ne.
Dodatni podatki	Posebni ukrepi 640 (E) Kod omejitve za predore (D/E)	-	-

Skupina za ločevanje po kodeksu IMDG : Ni primerno.

14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika : **Prevoz znotraj zemljišča uporabnika:** vedno prevažajte v zaprtih, pokonci stoječih, zavarovanih posodah. Zagotovite, da bodo osebe, ki proizvod prevažajo, vedele, kaj storiti v primeru nesreče ali razlitja.

14.7 Prevoz v razsutem stanju v skladu s Prilogo II k MARPOL in Kodeksom IBC : Ni na voljo.

ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki

15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes

Uredba (ES) št. 1907/2006 (REACH)

Priloga XIV - Seznam snovi, ki so predmet avtorizacije

Priloga XIV

Snovi, ki vzbujajo zelo veliko zaskrbljenost

Nobene od sestavin ni na seznamu.

Priloga XVII - Omejitve : Ni primerno.
proizvodnje, dajanja v promet in uporabe nekaterih nevarnih snovi, pripravkov in izdelkov

Drugi predpisi EU

Evropski popis : Ni določeno.

Posebne zahteve glede embalaže

Posode mora biti opremljena z zapirali, varnimi za otroke : Ni primerno.

Otipljivo opozorilo nevarnosti : Ni primerno.

Snovi, ki tanjšajo ozonski plašč (1005/2009/EU)

Ni v seznamu.

Uredba o soglasju po predhodnem obveščanju (PIC) (649/2012/EU)

Ni v seznamu.

Državni predpisi

Reference : Skladno z Uredbo (ES) 1907/2006 (REACH), Priloga II in Uredbo (ES) 1272/2008 (CLP)

15.2 Ocena kemijske varnosti : Ocene kemijske varnosti se ni izvedlo.

ODDELEK 16: Drugi podatki

✓ Prikazuje informacijo, ki se je spremenila od prejšnje izdaje.

Okrajšave in akronimi : ATE = ocena akutne strupenosti
 CLP = Uredba (ES) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi
 DMEL = Izpeljana raven z minimalnim učinkom
 DNEL = Izpeljana raven brez učinka
 EUH = CLP - specifičen stavek nevarnosti
 PBT = Obstojen, bioakumulativen in strupen
 PNEC = predvidena koncentracija brez učinka
 RRN = Registracijska številka REACH
 vPvB = zelo obstojen in zelo bioakumulativen

Postopek, po katerem se je določila razvrstitev po uredbi (ES) št. 1272/2008 [CLP/GHS]

Razvrstitev	Utemeljitev
Flam. Liq. 3, H226 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 Skin Sens. 1, H317	Na osnovi testnih podatkov Računska metoda Računska metoda Računska metoda

ODDELEK 16: Drugi podatki

Celotno besedilo okrajšanih stavkov H	H225 H226 H302 H304 H311 H312 H314 H315 H317 H318 H319 H332 H334 H335 H336 H373 (slušni organi)	Lahko vnetljiva tekočina in hlapi. Vnetljiva tekočina in hlapi. Zdravju škodljivo pri zaužitju. Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno. Strupeno v stiku s kožo. Zdravju škodljivo v stiku s kožo. Povzročča hude opekline kože in poškodbe oči. Povzročča draženje kože. Lahko povzroči alergijski odziv kože. Povzročča hude poškodbe oči. Povzročča hudo draženje oči. Zdravju škodljivo pri vdihavanju. Lahko povzroči simptome alergije ali astme ali težave z dihanjem pri vdihavanju. Lahko povzroči draženje dihalnih poti. Lahko povzroči zaspanost ali omotico. Lahko škoduje organom pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti. (slušni organi)
Celotno besedilo razvrstitev [CLP/GHS]	Acute Tox. 3, H311 Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Asp. Tox. 1, H304 Eye Dam. 1, H318 Eye Irrit. 2, H319 Flam. Liq. 2, H225 Flam. Liq. 3, H226 Resp. Sens. 1, H334 Skin Corr. 1B, H314 Skin Corr. 1C, H314 Skin Irrit. 2, H315 Skin Sens. 1, H317 STOT RE 2, H373 (slušni organi) STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336	AKUTNA STRUPENOST (dermalno) - Kategorija 3 AKUTNA STRUPENOST (oralno) - Kategorija 4 AKUTNA STRUPENOST (dermalno) - Kategorija 4 AKUTNA STRUPENOST (vdihavanje) - Kategorija 4 NEVARNOST PRI VDIHAVANJU - Kategorija 1 HUDA POŠKODBA OČI/DRAŽENJE OČI - Kategorija 1 HUDA POŠKODBA OČI/DRAŽENJE OČI - Kategorija 2 VNETLJIVE TEKOČINE - Kategorija 2 VNETLJIVE TEKOČINE - Kategorija 3 PREOBČUTLJIVOST DIHAL - Kategorija 1 JEDKOST ZA KOŽO/DRAŽENJE KOŽE - Kategorija 1B JEDKOST ZA KOŽO/DRAŽENJE KOŽE - Kategorija 1C JEDKOST ZA KOŽO/DRAŽENJE KOŽE - Kategorija 2 PREOBČUTLJIVOST KOŽE - Kategorija 1 SPECIFIČNA STRUPENOST ZA CILJNE ORGANE - PONAVLJAJOČA IZPOSTAVLJENOST (slušni organi) - Kategorija 2 SPECIFIČNA STRUPENOST ZA CILJNE ORGANE - ENKRATNA IZPOSTAVLJENOST (Draženje dihalnih poti) - Kategorija 3 SPECIFIČNA STRUPENOST ZA CILJNE ORGANE - ENKRATNA IZPOSTAVLJENOST (Narkotični učinki) - Kategorija 3

Datum tiskanja : 02/06/2017

Datum izdaje/ Datum revidirane izdaje : 02/06/2017

Datum prejšnje izdaje : 08/06/2016

Verzija : 3

Obvestilo bralcu

POMEMBNO OBVESTILO: Informacije v tem podatkovnem listu (ki se lahko občasno dopolni) niso obširne ter so predstavljene v dobri veri in prepričanju, da so resnične na dan priprave podatkovnega lista. Uporabnikova odgovornost je, da pred uporabo izdelka, na katerega se nanaša ta podatkovni list, preveri, ali je le-ta veljaven.

Osebe, ki uporabljajo te podatke, se morajo pred uporabo same odločiti o primernosti zadevnega proizvoda za njihov namen. Kjer so ti nameni drugačni od tistih, ki so posebej priporočeni v tem varnostnem podatkovnem listu, uporabnik izdelek uporablja na lastno odgovornost.

OMEJITEV ODGOVORNOSTI PROIZVAJALCA: pogoji, načini in dejavniki, ki vplivajo na ravnanje, shranjevanje, apliciranje, uporabo in odstranjevanje izdelka, niso pod nadzorom proizvajalca ter jih proizvajalec ne pozna. Zato proizvajalec ne prevzema odgovornosti za kakršnekoli neželene dogodke, ki se lahko pojavijo pri ravnanju, skladiščenju, apliciranju, uporabi, zlorabi ali odstranjevanju izdelka in, v kolikor to dovoljuje veljavna zakonodaja, proizvajalec izrecno zavrača odgovornost za katero koli in vse izgube, poškodbe in / ali

Datum izdaje/Datum revidirane izdaje : 02/06/2017

Verzija : 3

15/16

ODDELEK 16: Drugi podatki

stroške, ki izhajajo iz ali so na kakršen koli način povezani s shranjevanjem, ravnanjem, uporabo ali odstranjevanjem izdelka. Za varno ravnanje, shranjevanje, uporabo in odstranjevanje so odgovorni uporabniki. Uporabniki morajo upoštevati vse veljavne zakone o varnosti in zdravju.

Razen če je bilodogovorjeno drugače, so vsi izdelki, ki jih dobavimo, predmet naših standardnih pogojev poslovanja, ki vključujejo omejitve odgovornosti. Prosimo, da se obrnete na le-te in / ali ustrezno pogodbo, ki jo imate z AkzoNobel (ali njegovo podružnico, odvisno od primera).

© AkzoNobel